

UCHWAŁA NR
RADY MIASTA KĘDZIERZYN-KOŹLE

z dnia 2022 r.

**w sprawie skargi na działania Dyrektora i pracownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Kędzierzynie-Koźlu**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r., poz. 559, z późn. zm.¹⁾) oraz art. 229 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r., poz. 735, z późn. zm.²⁾), Rada Miasta Kędzierzynie-Koźle uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Z przyczyn określonych w uzasadnieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały Rada Miasta Kędzierzynie-Koźle uznaje skargę na działania Dyrektora i pracownika Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu, polegające na określaniu zbyt niskich kwot świadczeń pieniężnych z zakresu pomocy społecznej oraz ustaleniu dwóch terminów wypłacania zasiłku okresowego, za bezzasadną.

2. Wobec:

1) zakończenia niezaskarżonymi ostatecznymi decyzjami administracyjnymi postępowań o przyznanie Skarżącej zasiłku stałego, okresowego i celowego;

2) braku uznania przez Samorządowe Kolegium Odwoławczego w Opolu, w trybie określonym w art. 236 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r., poz. 735, z późn. zm.), iż skarga ma znamiona żądania wznowienia postępowania, stwierdzenia nieważności decyzji albo jej uchylecia lub zmiany;

nie ma podstaw do kierowania skargi do rozpatrzenia w trybie postępowania administracyjnego prowadzonego przed organem I lub II instancji.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Miasta Kędzierzynie-Koźle, zobowiązując go do przesłania Skarżącemu odpisu niniejszej uchwały wraz z uzasadnieniem.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na stronie podmiotowej Urzędu Miasta Kędzierzynie-Koźle w Biuletynie Informacji Publicznej.

¹⁾ Zmiana tekstu jednolitego wymienionej ustawy została ogłoszona w Dz. U. poz. 583, 1005, 1079 oraz 1561.

²⁾ Zmiana tekstu jednolitego wymienionej ustawy została ogłoszona w Dz. U. poz. 1491 i 2052 oraz z 2022 r. poz. 1301.

Uzasadnienie prawne i faktyczne

I. Stan prawny.

1. 1. Zgodnie z art. 16 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r., poz. 735, z późn. zm.), zwanej dalej „Kpa”, decyzje, od których nie służy odwołanie w administracyjnym toku instancji lub wnioski o ponowne rozpatrzenie sprawy, są ostateczne. Uchylenie lub zmiana takich decyzji, stwierdzenie ich nieważności oraz wznowienie postępowania może nastąpić tylko w przypadkach przewidzianych w kodeksie lub ustawach szczególnych.

Na podstawie art. 163 Kpa, organ administracji publicznej może uchylić lub zmienić decyzję, na mocy której strona nabyła prawo, także w innych przypadkach oraz na innych zasadach niż określone w niniejszym rozdziale, o ile przewidują to przepisy szczególne – w tym art. 106 ust. 5 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r., poz. 2268, z późn. zm.), zwanej dalej „U.o.p.s.”.

1. 2. W myśl art. 227 Kpa, przedmiotem skargi może być w szczególności zaniedbanie lub nienależyte wykonywanie zadań przez właściwe organy albo przez ich pracowników, naruszenie praworządności lub interesów skarżących, a także przewlekłe lub biurokratyczne załatwianie spraw.

Stosownie do art. 229 pkt 3 Kpa, organem właściwym do rozpatrzenia skargi dotyczącej zadań lub działalności kierowników gminnych jednostek organizacyjnych jest Rada Miasta Kędzierzyn-Koźle.

Zgodnie z art. 234 Kpa, w sprawie, w której toczy się postępowanie administracyjne:

- 1) skarga złożona przez stronę podlega rozpatrzeniu w toku postępowania, zgodnie z przepisami kodeksu;
- 2) skarga pochodząca od innych osób stanowi materiał, który organ prowadzący postępowanie powinien rozpatrzyć z urzędu.

Na podstawie art. 235 § 1 Kpa, skargę w sprawie, w której wydano decyzję ostateczną, uważa się zależnie od jej treści za żądanie wznowienia postępowania, stwierdzenia nieważności decyzji albo jej uchylenia lub zmiany, które może być uwzględnione, z zastrzeżeniem art. 16 § 1 zdanie drugie.

W oparciu o art. 236 § 1 Kpa, w przypadkach określonych w art. 233 i 234 organem właściwym do rozpatrzenia skargi jest organ uprawniony do wszczęcia postępowania lub organ, przed którym toczy się postępowanie, a w przypadkach określonych w art. 235 - organ właściwy do wznowienia postępowania, stwierdzenia nieważności decyzji albo do jej uchylenia lub zmiany.

2. W myśl art. 7 pkt 1, 5 i 6 U.o.p.s., pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu ubóstwa, niepełnosprawności oraz długotrwałej lub ciężkiej choroby.

Na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 4, 5 i 19 U.o.p.s., do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych, celowych i stałych. Zgodnie z art. 36 pkt 1 lit a–c U.o.p.s., świadczeniami z pomocy społecznej są świadczenia pieniężne – zasiłek stały okresowy i celowy.

Zgodnie z art. 106 ust. 1 U.o.p.s., przyznanie świadczeń z pomocy społecznej następuje w formie decyzji administracyjnej.

W oparciu o art. 106 ust. 4 U.o.p.s., decyzję administracyjną o przyznaniu lub odmowie przyznania świadczenia wydaje się po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Stosownie do art. 106 ust. 5 U.o.p.s., decyzję administracyjną zmienia się lub uchyla na niekorzyść strony bez jej zgody w przypadku zmiany przepisów prawa, zmiany sytuacji dochodowej lub osobistej strony, pobrania nienależnego świadczenia, a także można zmienić lub uchylić decyzję, jeżeli wystąpiły przesłanki, o których mowa w art. 11, art. 12 i art. 107 ust. 5. Zmiana decyzji administracyjnej na korzyść strony nie wymaga jej zgody.

3. Zgodnie z art. 24 ust. 1 i ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2022 r., poz. 530), do podstawowych obowiązków pracownika samorządowego należy dbałość o wykonywanie zadań publicznych oraz o środki publiczne, z uwzględnieniem interesu publicznego oraz indywidualnych interesów obywateli, wykonywanie zadań sumiennie, sprawnie i bezstronnie.

4. W myśl § 4 pkt 3 Statutu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kędzierzynie-Koźlu, zwanego dalej „MOPS”, podstawowym przedmiotem działalności MOPS są m. in. zadania gminy określone w U.o.p.s.

Prezydent Miasta Kędzierzyn-Koźle upoważnił Dyrektora MOPS do prowadzenia postępowań administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej, stanowiących zadania Prezydenta Miasta, w szczególności wydawania decyzji administracyjnych, postanowień i zaświadczeń, w przedmiocie objętym zakresem działania MOPS.

II. Zarzuty Skarżącej.

Skarga, przekazana Radzie Miasta Kędzierzyn-Koźle przez Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Opolu, zwane dalej „SKO”, według właściwości w dniu 18 lipca 2022 r., wobec uznania, iż nie jest organem nadzoru nad MOPS, zwana dalej „skargą”, zawiera kierowany pod adresem Dyrektora i pracownika MOPS zarzut:

- 1) zbyt niskich przyznanych zasiłków;
- 2) ustalenia dwóch terminów wypłaty zasiłków okresowych.

Skarżąca w treści skargi przedstawiła:

- 1) opis sytuacji życiowej;
- 2) informacje o wysokości i terminach otrzymywanych świadczeń z zakresu pomocy społecznej w kontekście ponoszonych wydatków na leki, energię elektryczną, internet i inne potrzeby życiowe.

III. Stan faktyczny w świetle wyjaśnień Dyrektora MOPS przedstawionych na okoliczność zarzutów w skardze.

1. Decyzją o sygn. DPŚ.5100.94.2022 z dnia 10 marca 2022 r. zmieniono Skarżącej wysokość zasiłku stałego dla osoby w rodzinie z kwoty 464,33 zł miesięcznie na kwotę 600 zł miesięcznie. Skarżąca nie złożyła odwołania od ww. decyzji.

2. Decyzją o sygn. DPŚ.5101.405.2022 z dnia 11 marca 2022 r. Skarżącej przyznano zasiłek okresowy w wysokości 367,73 zł w marcu 2022 r. oraz w wysokości 300 zł miesięcznie od kwietnia do maja 2022 r.

Skarżąca nie złożyła odwołania od ww. decyzji.

3. W odpowiedzi na wniosek z dnia 1 czerwca 2022 r., decyzją o sygn. DPŚ.5101.765.2022 z dnia 15 czerwca 2022 r. Skarżącej przyznano zasiłek okresowy w wysokości 300 zł miesięcznie od czerwca do września 2022 r.

Skarżąca nie złożyła odwołania od ww. decyzji.

4. Decyzją o sygn. DPŚ.5102.569.2022 z dnia 13 czerwca 2022 r. Skarżącej przyznano zasiłek celowy na zakup leków w wysokości 40 zł miesięcznie w czerwcu 2022 r.

Skarżąca nie złożyła odwołania od ww. decyzji.

5. W przypadku, gdy Skarżąca nie wniosła odwołań od decyzji wydanych przez organ I instancji uzyskują one cechę ostateczności.

6. Dyrektor MOPS w toku prowadzenia postępowań skutkujących ostatecznymi decyzjami, o których mowa w ust. 1–4, kierował się przepisami określonymi w U.o.p.s. ustalając m. in. w toku przeprowadzonego wywiadu środowiskowego, iż:

- 1) dochód rodziny wynosi 600 zł i jest niższy od sumy kwot kryterium dochodowego na osobę w rodzinie wynoszącego 1200 zł;
- 2) Skarżąca została uznana za osobę niepełnosprawną w stopniu umiarkowanym;
- 3) przyznany w kwocie 300 zł zasiłek okresowy stanowi wymagane 50% różnicy pomiędzy dochodem a kryterium dochodowym rodziny.

7. Dyrektor MOPS dokonał oceny skargi w świetle przepisu 235 § 1 Kpa stwierdzając, iż w skardze nie wskazano okoliczności stanowiących podstawę do wznowienia postępowania lub do stwierdzenia nieważności decyzji. Organ I instancji nie znalazł żadnych podstaw do uchylecia lub zmiany decyzji w oparciu o przepisy art. 154, 155, 161 § 1 i 2 lub art. 163 Kpa.

8. MOPS wypłaca świadczenia w dwóch terminach w miesiącu, zamiast w jednym terminie, gdyż w ocenie Dyrektora MOPS, zwiększona częstotliwość wypłat skuteczniej zabezpiecza słuszny interes beneficjentów pomocy społecznej.

IV. Podsumowanie

1. Dyrektor MOPS przyznając, przy udziale pracowników MOPS, Skarżącej świadczenia pieniężne z zakresu pomocy społecznej w postaci zasiłku stałego, okresowego i celowego, kierował się dbałością o wykonywanie zadań publicznych oraz o środki publiczne, z uwzględnieniem interesu publicznego oraz indywidualnych interesów obywateli, wykonywaniem zadań sumiennie, sprawnie i bezstronnie.

2. Rada Miasta Kędzierzyn-Koźle po dokonaniu analizy stanu prawnego i faktycznego postępowań prowadzonych przez Dyrektora MOPS w zakresie przyznanych świadczeń pieniężnych, w tym ich wysokości oraz sposobu wypłacania, na rzecz Skarżącej podziela stanowisko Prezydenta Miasta Kędzierzyn-Koźle oraz Dyrektora MOPS, iż w omawianym przypadku nie zachodzą przesłanki do wznowienia postępowania, do stwierdzenia nieważności, uchylecia lub zmiany decyzji w oparciu o przepisy art. 145, 154, 155, 161 § 1 i 2 lub art. 163 Kpa oraz art. 106 ust. 5 U.o.p.s.

Organem właściwym do działań określonych w art. 157 § 1 Kpa jest SKO, które jednakże w swoim piśmie o sygn. SKO.051.73.2022 z dnia 13 lipca 2022 r. – nie uznając swojej właściwości – skargę Skarżącej przekazało do organu uznanego za właściwy, tj. Rady Miasta Kędzierzyn-Koźle.

3. W świetle przedstawionego stanu prawnego i faktycznego nie zachodzą okoliczności do uznania skargi za zasadną.

4. Wobec:

- 1) zakończenia niezaskarżonymi ostatecznymi decyzjami administracyjnymi postępowań o przyznanie Skarżącej zasiłku stałego, okresowego i celowego;
- 2) braku uznania przez SKO, w trybie określonym w art. 236 § 1 Kpa, iż skarga ma znamiona żądania wznowienia postępowania, stwierdzenia nieważności decyzji albo jej uchylecia lub zmiany;

nie ma podstaw do kierowania skargi do rozpatrzenia w trybie postępowania administracyjnego prowadzonego przed organem I lub II instancji.